

HOA ANH-ĐÀO

HOA-THINH-ĐỒN

Ngô Năm

Sao anh không về thăm... Hoa-Thịnh-Đôn? Xuân đã về rồi.

Xuân của đất trời thì nơi nào cũng đẹp cả. Riêng ở nơi đây, nét đẹp nổi bật khi Xuân về là cảnh hoa anh-đào Yoshino tung-bùng đua nở, phát-phơ trước gió quanh hồ Tidal, nơi có đài tưởng-niệm Tổng-Thống Thomas Jefferson soi bóng. Do đó, anh-đào ngày xuân đã trở thành biểu tượng về nét đẹp thiên-nhiên của thủ-đô này.

Hàng năm, khi mà “thiều quang chín chục đã ngoài sáu mươi” là lúc nụ tầm xuân bắt đầu chớm nở và cũng là dịp Hoa-Thịnh-Đôn mở “Lễ Hội Hoa Anh-Đào”(Cherry blossom Festival). Vào thời điểm này, hàng trăm ngàn du khách bốn phương từ ngoại quốc và các tiểu bang đổ về đây du xuân trong các công-viên rực-rỡ hoa đào. Một sức sống bừng dậy sau một mùa đông với tuyết băng giá phủ.

Tiên đoán cho chính xác cao điểm của ngày hoa nở là cả một vấn đề khó-khăn, vì nó còn bị ảnh hưởng bởi yếu-tố thời tiết ấm lạnh của mấy tuần trước đó. Tuổi của hoa chỉ có hai tuần, mà lịch trình ngày mở hội phải được ấn định trước mấy tháng để tiện việc tổ chức như giữ chỗ máy bay, chỗ khách-sạn. Do đó, có khi mới bắt đầu ngày mở hội mà hoa đã tàn!

Năm nay, năm 2004, Lễ Hội Hoa Anh-Đào đã được ấn định từ 27 tháng ba tới 11 tháng tư.

Theo truyền thống vào ngày mở hội lễ thì xe hoa và ban nhạc của 50 tiểu-bang và cộng-đồng Nhật-Bản với y-phục cổ truyền, như nữ mặc áo kimono, nam thì y-phục võ-sĩ đạo, tấp nập diễu hành theo sau xe 'hoa hậu anh đào', kèn trống rầm-rộ, xe hoa tung-bùng. Thật là một ngày đầy hân-hoan của mọi người để chào đón xuân sang.

Sao lại có con cháu dân Phù-tang vào đây tham dự? Nguyên là trước đây bà tổng-thống William Howard Taft, trong chuyến viếng thăm Nhật-Bản, say mê vẻ đẹp dịu-dàng và quý phái của loài hoa lạ ở Đông-phương, nên năm 1912 Tokyo đã đem giống hoa anh-đào quý và hiếm này tặng cho Washington để thắt chặt tình thân-hữu, và cũng để cảm ơn Mỹ đã giúp trong hiệp-ước Nga-Nhật 1906. Tháng 3-1912 bà tổng-thống Taft và phu-nhân đại-sứ Nhật trồng tượng trưng hai cây đầu tiên trong số 3020 cây đủ loại vừa mới đem sang. Lúc đó có 12 loại đào du nhập vào đây, nhưng nay chỉ có Yoshino và Kwanzan là sung mãn.

Yoshino là giống hoa nổi tiếng nhất ở Nhật, vì dáng hoa quý phái, dịu dàng của nó. Hoa màu trắng, tâm điểm hồng, nở tràn đầy trên cành dài đong-đưa theo chiều gió, hương thơm nhẹ nhàng. Giống yoshino này được thấy nhiều nhất ở quanh hồ Tidal. Một số cây trồng từ thuở ban đầu, nay đã già, nhưng vẫn còn duyên dáng, lác đác đó đây quanh bờ hồ, nghiêng mình soi bóng nước hồ xuân, và được du khách đặc biệt trân quý, đứng tựa gốc già, tay vịn cành hoa, nhìn trời nhìn nước...

Đua sắc cùng Yoshino, rải-rác có Akebono, thân cây nhỏ hơn, nhưng có đài hoa màu hồng nhạt thật tươi thắm. Weeping Japanese cherry là đào rũ, như liễu rũ, có cành mềm dài, uốn cong, rũ đều xuống gần mặt đất và đầy hoa hồng thắm trên toàn cây, cũng lôi cuốn khá nhiều du khách dừng chân thưởng lãm.

Kwanzan là anh-đào mang tên một ngọn núi ở Nhật, được trồng nhiều ở công viên Potomac. Dáng cây cao lớn, vươn thẳng, hoa kép, nở từng chùm màu hồng, và nở trễ hơn Yoshino vài tuần. Giống hoa này dễ trồng, nhưng vì nở từng chùm, không có dáng đài các, nên không quý lắm, và xuất hiện rất nhiều ở các khu gia-cư trong vùng.

Anh-đào Fugenzo cũng như Sargent, màu hồng thắm, thân cây cao, cành toả rộng cũng hiếm thấy. Tuy lúc đầu hiện diện đủ thứ, nhưng rồi vắng bóng dần, và không thấy trồng lại, có lẽ không hợp thủy thổ chăng? Ngoài ra còn rải-rác vài loại anh đào mà tên gọi bằng tiếng Nhật như Usuzumi, Okame, v..v thật khó nhớ tên.

Anh đào ở Hoa-Thịnh-Đôn cũng có vài chuyện buồn vui. Vào năm 1952, giống Yoshino ở quê mẹ của nó bị tiêu hao, có nguy cơ diệt chủng. Thế theo yêu cầu của chính phủ Nhật, sở công viên Mỹ đã gầy giống và chở mấy trăm cây qua Nhật để phục hồi, bảo tồn giống này. Những lần trao đổi qua lại, anh đào đã đóng vai trò như là sứ-giã của tình thân-hữu giữa hai quốc-gia. Tuy thế cũng có đôi lần anh đào chia xẻ buồn vui với thời cuộc; như tháng 12-1941, có 4 cây đào vô can, nhưng bị kẻ vô danh đốn ngã thảm thương. Tuy không tìm ra thủ phạm, nhưng được hiểu là do sự phẫn nộ, và trả thù vụ quân Nhật dội bom xuống Đệ thất Hạm đội ở Trân-châu cảng. Không rõ những năm đệ nhị thế chiến khốc liệt ở Thái-bình dương thì hoa anh đào ở đây có còn được ưu-ái chăm sóc không? Hoa đào có nở thắm tươi

không? Có dập-diu tài-tử giai-nhân như ngày nay không? Dầu sao.. sau chiến tranh, Mỹ-Nhật lại thắt chặt tình thân hữu hơn xưa, và từ năm 1948, hằng năm đều có “Lễ Hội Hoa Anh Đào, và đây cũng là dịp để du khách, quan chức Nhật đến Washington DC để thắt chặt ngoại-giao, ký kết hiệp ước thương-mãi...

Ngoài anh đào, xuân ở thủ-đô cũng rực-rỡ với nhiều màu hoa khác. Dogwood màu trắng, màu hồng, với cánh hoa như cánh bướm. Hoa có tên gọi là “red-bud” nhưng màu hoa lại tím như hoa khê ở quê nhà, và nở tràn toàn cây theo cành mềm rũ xuống khi lá non chưa nảy mầm. Wisteria màu tím tía điểm trắng, nở từng chuỗi đong đưa theo chiều gió của giống cây leo. Hoa đỗ quyên, tên thật nên thơ, được quen gọi là azalea, là những bụi hoa thấp và nở rực-rỡ với nhiều màu đỏ, hồng, trắng, tím, ít thấy màu vàng. Đỗ quyên phát triển sung-mãn ở vùng này; dễ trồng, ít đòi săn-sóc, nên hình như nhà nào cũng có đỗ quyên ở mặt tiền nhà. Bãi cỏ xanh của “mall” chạy dài từ điện Capitol đến tháp Washington được điểm bằng những tấm thảm màu của hoa thủy-tiên, pency, tulip cùng đua nở một lúc với anh đào để tăng thêm hương sắc cho mùa xuân.

Nhân dịp về đây du xuân, khách cũng dừng chân viếng các đài tưởng niệm các vị tổng-thống nổi bật của lịch-sử Hoa-Kỳ. Đài kỷ-niệm Tổng-Thống Thomas Jefferson kiến-trúc mái vòm xây bằng đá cẩm-thạch trắng nổi bật bên bờ hồ Tidal. Ông là vị tổng-thống thứ ba, một tài hoa đa dạng về luật pháp, khoa-học, kiến-trúc, âm-nhạc, v.v.; người đã thảo Bản Tuyên-ngôn Độc-lập lúc mới 33 tuổi. Vị tổng-thống này đã mua lại tiểu-bang Louisiana từ Napoleon với giá 15 triệu dollars.

Đài kỷ-niệm Tổng-thống Franklin Delano Roosevelt, vị tổng-thống thứ 32 của Hoa-kỳ vừa hoàn tất năm 1997, lôi cuốn được nhiều du khách vì mới và lạ. Vị tổng-thống đặc-biệt trong lịch-sử Hoa-kỳ là đắc cử bốn nhiệm kỳ, do đó kiến-trúc trải dọc theo vườn hoa đào, và có bốn phần lộ thiên với các hình tượng ghi dấu lịch-sử, thành quả, của vị tổng-thống này qua bốn nhiệm kỳ. Ông bị polio, nhiều lúc phải ngồi xe lăn, nhưng đã lãnh đạo đồng-minh đại thắng thế-chiến thứ hai. Bức tượng đồng cao 10 bộ diễn tả ông ngồi trên xe lăn là một nét đặc thù của đài tưởng niệm này.

Không xa, cũng bên bờ sông Potomac, gần cầu Roosevelt, là đài tưởng-niệm tổng-thống Abraham

Lincoln, vị tổng-thống thứ 16, xuất thân con nhà nghèo ở vùng quê mà đã làm nên lịch-sử. Ông là vĩ nhân của Hoa-Kỳ, đã giải phóng nô lệ, dẹp được cuộc chiến Nam-Bắc. Ông bị ám-sát năm 1865!

Ngon tháp Washington Monument bằng đá cẩm-thạch cao vút lên giữa vườn đào là nơi mà du khách không thể quên sót. Ông là vị cha già của dân tộc Hoa-Kỳ. Thang máy đưa du khách lên tận đỉnh tháp cao gần 170 mét, để từ đó nhìn ra toàn cảnh thành phố bao la bên dưới qua cửa sổ ở bốn mặt tháp. Khi trở xuống, người ta có thể đi bộ qua 900 cấp thang để lần-lượt xem 190 tầng phẩm mỹ-thuật của các quốc-gia trên thế giới lưu niệm.

* * *

Xuân Thu nhị kỳ 2004 của Lá Thư từ Hoa-Thịnh-Đồn đang đến với Ái-Hữu, theo ước hẹn, như mong chờ.

Bức tranh ngày Xuân với Hoa Anh-Đào như đã vẽ. Còn mùa Thu? Thu quyến rũ, Thu mong chờ? Xin hẹn tái ngộ ở Lá Thư tới với “Thu Washington có gì lạ không ...anh?” ☞